

लोक सेवा आयोग
निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष, प्रशासन, आठौँ, नायब प्रबन्धक पदको खुला प्रतियोगितात्मक
लिखित परीक्षा
२०८१/०६/१९

पत्र : द्वितीय
समय : ३ घण्टा

पूर्णाङ्क : १००

विषय : सेवा सम्बन्धी

प्रत्येक खण्डको उत्तर छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ । अन्यथा उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।

खण्ड "क"

४० अङ्क

१. International Financial Reporting System (IFRS) को अवधारणासहित यसका उद्देश्यहरू लेख्नुहोस् । नेपाल जस्तो मुलुकको लागि यसको आवश्यकता किन छ? विवेचना गर्नुहोस् । $६+४=१०$
२. महालेखापरीक्षकको कार्यालयले लेखापरीक्षणको नवीनतम अवधारणाको रूपमा कार्यमूलक लेखापरीक्षणसमेत गर्दै आएको छ । नेपालमा कार्यमूलक लेखापरीक्षणको वर्तमान अवस्था मूल्यांकन गर्दै सो लेखापरीक्षणलाई प्रभावकारी बनाउने सन्दर्भमा देखिएका चुनौतीहरू पहिचान गरी ती चुनौती सामना गर्ने रणनीति सिफारिस गर्नुहोस् । $३+४+३=१०$
३. नेपालमा वित्तीय स्थिरता कायम गरी अर्थतन्त्रमा सुधार ल्याउन वित्तीय नीति र मौद्रिक नीतिको महत्त्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ । वित्तीय नीति नेपाल सरकारले जारी गर्दछ भने मौद्रिक नीति नेपाल राष्ट्र बैंकले जारी गरी कार्यान्वयन गर्दछ । देशमा वित्तीय स्थिरता कायम गर्न नेपाल राष्ट्र बैंक, धितोपत्र बोर्ड, नेपाल बीमा प्राधिकरण तथा अन्य वित्तीय संस्थाहरूको महत्त्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ । ती निकायहरूले प्रभावकारी तवरले आफ्नो भूमिका निर्वाह नगरेका कारण वर्तमान अवस्थामा वित्तीय स्थिरतामा समस्याहरू देखिएको हो भन्ने आमबुझाइ रहेको पाइन्छ । यस सन्दर्भमा नेपाल राष्ट्र बैंक, धितोपत्र बोर्ड, नेपाल बीमा प्राधिकरणहरूले वित्तीय स्थिरता कायम गर्न खेलेको भूमिका विवेचना गर्नुहोस् । साथै, वित्तीय स्थिरता कायम हुन नसक्नुका कारणहरू पहिचान गर्दै समाधानका लागि सुझाव प्रस्तुत गर्नुहोस् । $७+६+७=२०$

खण्ड "ख"

३० अङ्क

४. निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको लगानीको प्रमुख हिस्सा बैंकको मुद्दती खातामा रहेको छ । कोषले नै त्यस्ता बैंकको निक्षेप सुरक्षण पनि गरेको छ । यस अवस्थालाई आधार मानि कोषको लगानी नीतिको सबल र दुर्बल पक्षहरूको विश्लेषण गर्दै यसमा गर्नुपर्ने सुधारहरू सुझावका रूपमा प्रस्तुत गर्नुहोस् । $४+६=१०$
५. प्रारम्भमा गरिबी निवारण र उद्यमशीलता विकासमा टेवा पुऱ्याउने क्षेत्रहरूमा प्रवाह हुने संस्थागत कर्जामा रहेको जोखिमलाई न्यूनीकरण गरी कर्जाको पहुँच विस्तारका लागि सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले स्थापना भएको निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषलाई नेपाल सरकारबाट अनिवार्य गरी विशेष सुरक्षणको थप जिम्मेवारी दिइएको हो । कर्जा सुरक्षणको हकमा साबिकको सुरक्षण व्यवस्थामा मात्र सीमित नरहि बजारको मागअनुसार समयानुकूल नयाँ नयाँ सुरक्षण योजनाहरू विकास गर्दै लानुपर्ने हुन्छ । साथै, कोषको व्यावसायिक छविलाई उच्च राखि सरोकारवालाको विश्वास आर्जन गर्नु पनि त्यत्तिकै आवश्यक छ । अहिलेको अवस्थामा निक्षेप सुरक्षण तर्फ १२ खर्ब र कर्जा सुरक्षणतर्फ ३ खर्ब सुरक्षण भइरहेको छ । यस स्थितिमा सम्भावित दायित्व भुक्तान गर्न सक्ने क्षमता विकास गरी कोष प्रतिको विश्वसनियता अविच्छिन्न कायम राख्न सक्नु पर्ने हुन्छ ।
उपर्युक्त सन्दर्भमा देखिएका तथा सम्भावित समस्याहरू पहिचान तथा विश्लेषण गर्नुहोस् । साथै, कोषले आफ्नो व्यावसायिक विश्वसनियता कायम राख्न कुन पक्षमा के-कस्तो रणनीतिक सुधार गर्नुपर्ने देख्नुहुन्छ? कारणसहित कार्यान्वयनयोग्य सुझाव दिनुहोस् । $७+१३=२०$

क्रमशः

खण्ड "ग"

३० अङ्क

६. पशुधनको सुरक्षणका लागि कर्जा सुरक्षण नियमावलीमा गरिएका प्रमुख व्यवस्थाहरूको विश्लेषण गर्दै यसमा रहेका कमजोरीहरू सुधारका लागि सुभाव प्रस्तुत गर्नुहोस् । ६+४=१०
७. आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ बमोजिम वित्तीय उत्तरदायित्व भन्नाले के बुझिन्छ? सो ऐनले विभिन्न पदाधिकारीहरूको वित्तीय उत्तरदायित्व सम्बन्धमा गरेका व्यवस्थाहरूको विश्लेषण गर्नुहोस् । ४+६=१०
८. सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ को उद्देश्य के हो? पदीय उत्तरदायित्व निर्वाह गर्दा पदाधिकारीले ध्यान दिनुपर्ने विषयहरूको विवेचना गर्नुहोस् । ३+७=१०

:: समाप्त ::